

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 Haziran 2025

Özet

Tüketici fiyatları mayıs ayında yüzde 1,53 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon 2,45 puan düşüşle yüzde 35,41 olarak gerçekleşmiştir. Yıllık enflasyon, temel mallarda sınırlı olmak üzere, tüm ana gruplarda gerilemiştir. Aylık bazda dikkat çeken gruplar, fiyatı düşüş sergileyen gıda ile birlikte fiyat artışı yavaşlayan hizmetler olmuştur. Mayıs ayında, gıda grubu fiyatlarındaki düşüşü işlenmemiş gıda alt grubu sürüklerken, işlenmiş gıda fiyat artışı zayıflamıştır. Meyve fiyatlarındaki olumsuz görünümün devamına rağmen işlenmemiş gıda fiyatları sebze ve diğer bazı işlenmemiş gıda kalemleri öncülüğünde gerilemiştir. Enerji grubu aylık enflasyonunda, şebeke suyu fiyatlarındaki artışın yanında nisan ayında elektrikte mesken tarifelerinde yapılan düzenlemenin sarkın etkisi belirleyici olmuştur. Döviz kuru gelişmelerinin etkisi, zayıflayarak da olsa, başta dayanıklı tüketim malları olmak üzere, temel mal fiyatları üzerinde hissedilmeye devam etmiştir. Giyim ve ayakkabı alt grubunda, devam eden sezon geçişine bağılı olarak fiyatlar yükselmiş, ancak fiyat artışı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla daha düşük gerçekleşmiştir. Hizmet grubunda aylık fiyat artışı yavaşlarken, bu gelişme kira dışında kalan tüm alt gruplar genelinde izlenmiştir. Aylık üretici fiyatları enerji grubu öncülüğünde görece güçlü bir artış göstermiş, yıllık üretici enflasyonu 0,63 puan artışla yüzde 23,13 olmuştur. Bu görünüm altında, mayıs ayında tüm ana eğilim göstergeleri bir önceki aya kıyasla gerilemiştir. Ana eğilim üç aylık hareketli ortalamalarla incelendiğinde, kademeli yavaşlama eğiliminin devam ettiğı gözlenmiştir.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Değerlendirmeler

Mayıs ayında tüketici fiyatları yüzde 1,53 oranında yükselmiş ve yıllık enflasyon 2,45 puan azalarak yüzde 35,41 seviyesine gerilemiştir (Grafik 1). B ve C endekslerinin yıllık değişim oranları sırasıyla 2,00 ve 1,75 puan azalarak yüzde 34,81 ve yüzde 35,37 olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1).

Yıllık tüketici enflasyonuna katkılar incelendiğinde, temel mal grubunun katkısı bir önceki aya kıyasla değişmezken; gıda ve alkolsüz içecekler, hizmet, enerji ve alkol-tütün-altın gruplarının katkıları sırasıyla 0,95, 0,95, 0,36 ve 0,19 puan azalmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış verilerle, tüketici fiyatlarının aylık artışı bir önceki aya kıyasla yavaşlamıştır (Grafik 2). Aylık artışlar B ve C göstergelerinde bir önceki aya kıyasla düşüş kaydetmiştir (Grafik 3). B endeksini oluşturan gruplar genelinde fiyat artışlarının zayıfladığı gözlenmiştir (Grafik 4). TCMB bünyesinde takip edilen göstergeler, mayıs ayında enflasyonun ana eğiliminde aylık bazda belirgin düşüşe (Grafik 5), üç aylık ortalamalar bazında ise kademeli bir yavaşlamaya işaret etmiştir (Grafik 6).

Hizmet fiyat artışı mayıs ayında yüzde 1,74 ile önceki aya kıyasla yavaşlamış, grup yıllık enflasyonu 3,41 puan azalarak yüzde 51,19 olmuştur. Yıllık enflasyon ulaştırmada artarken diğer alt gruplarda gerilemiştir (Grafik 7). Aylık bazda fiyat artışında kira alt grubu öne çıkmış, diğer alt gruplarda ise ılımlı bir seyir izlenmiştir. Mayıs ayında kira artışı önceki aya kıyasla sınırlı bir oranda gerileyerek yüzde 3,10 oranında gerçekleşirken, grup yıllık enflasyonu 4,25 puan düşüşle yüzde 84,94 olmuştur. Talep koşulları, döviz kuru gelişmeleri ve başta kırmızı et olmak üzere gıda fiyatlarına duyarlılığı yüksek olan lokanta-otel fiyatları nisan ayında gözlenen hızlanma sonrası mayıs ayında yüzde 1,83 ile görece sınırlı bir artış göstermiştir. Diğer hizmetler alt grubunda fiyat artışı yüzde 1,39 ile yavaşlamış, eğitim hizmetleri fiyatları yüzde 1,19 ile geçen yılın aynı dönemine kıyasla oldukça düşük bir oranda artış kaydetmiştir. Diğer yandan, kişisel ulaştırma araçlarının bakım-onarımı kalemi alt grup enflasyonuna katkısıyla öne çıkmıştır. Ulaştırma hizmetleri fiyatları yüzde 0,99 oranında yükselirken, haberleşme grubu aylık enflasyonunda son iki aydır gözlenen ılımlı seyir yüzde -0,14'lük fiyat düşüşü ile bu dönemde de korunmuştur.

Mayıs ayında, temel mal grubu fiyatları Türk lirasındaki gelişmelerin etkisiyle yüzde 3,26 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu 0,26 puan düşerek yüzde 20,02 olmuştur. Yıllık enflasyon giyim ve ayakkabı ile diğer temel mallar alt gruplarında gerilerken dayanıklı mal alt grubunda yükselmiştir (Grafik 8). Dayanıklı tüketim mallarında fiyat artışı yüzde 2,73 ile önceki aya kıyasla bir miktar güç kaybetse de görece yüksek seyretmiştir. Bu gelişmede kur geçişkenliği yüksek olan otomobil (yüzde 4,87 artış) ile beyaz eşya kalemindeki fiyat artışlarının (yüzde 2,46) etkisi izlenmiştir. Bu dönemde mobilya fiyatları ılımlı seyrederken, tüketici elektroniği alt kaleminde fiyat düşüşleri kaydedilmiştir. Giyim ve ayakkabı alt grubu fiyat artışında (yüzde 7,09) devam eden sezon geçişinin etkisi gözlenmiş ancak fiyat artışı bir önceki yıla kıyasla daha sınırlı gerçekleşmiştir. Diğer temel mallarda ise aylık enflasyon yüzde 1,49 ile bir önceki aya kıyasla zayıflamıştır.

Enerji fiyatları mayıs ayında yüzde 2,15 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu 3,90 puan düşerek yüzde 44,21 olmuştur (Grafik 9). Bu ayda şebeke suyu tarifelerinde yüksek bir artış (yüzde 7,14) gözlenirken, elektrik fiyatı geçen ay gerçekleşen düzenlemenin bu aya sarkan etkisi ile yüzde 2,40 oranında yükselmiştir. Küresel gelişmelerle gerileyen petrol fiyatları kaynaklı olarak akaryakıt fiyatları bu dönemde yataya yakın seyretmiştir.

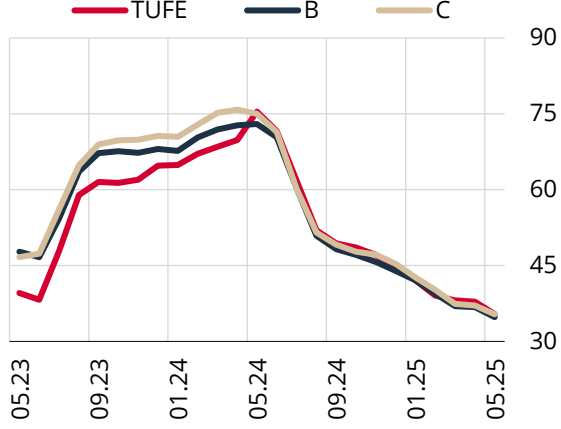
Mayıs ayında gıda ve alkolsüz içecekler grubu fiyatları yüzde 0,71 oranında düşmüş, bu grupta yıllık enflasyon 3,22 puan azalışla yüzde 32,87 oranında gerçekleşmiştir (Grafik 9). Yıllık enflasyon, işlenmemiş ve işlenmiş gıda alt gruplarında sırasıyla 3,53 ve 3,14 puan azalarak yüzde 33,53 ve 32,21 olmuştur (Grafik 10). Mayıs ayında işlenmemiş gıda fiyatları yüzde 3,01 oranında düşüş kaydetmiştir. Bu gelişmede sebze (yüzde -18,58), yumurta (yüzde -18,81) ve beyaz et (yüzde -4,39) kalemlerindeki fiyat düşüşleri belirleyici olurken, taze meyvede süregelen fiyat artışı (yüzde 8,26) mayıs ayında devam etmiştir. İşlenmiş gıda alt grubu aylık enflasyonu yüzde 1,39 oranı ile bir önceki aya kıyasla zayıflasa da alt kalemler bazında işlenmiş et ürünlerindeki fiyat artışı (yüzde 7,79) dikkat çekmiştir.

Yurt içi üretici fiyatları mayıs ayında yüzde 2,48 oranında artmış, yıllık enflasyon 0,63 puan artarak yüzde 23,13'e yükselmiştir (Grafik 11 ve Tablo 2). Bu dönemde ana sanayi grupları itibarıyla; enerji grubundaki fiyat artışı yüzde 7,98 ile öne çıkarken, sermaye malı, ara malı, dayanıksız ve dayanıklı tüketim malı gruplarında fiyat artışları sırasıyla yüzde 2,38, yüzde 1,92, yüzde 1,70 ve yüzde 0,05 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 12). Aylık fiyat gelişmeleri sektörler bazında incelendiğinde; elektrik, gaz, buhar iklimlendirme, su ve suyun arıtılması ve dağıtılması, metal cevherleri, içecekler, kağıt ve kağıt ürünleri, motorlu kara taşıtları ile ağaç ve mantar ürünleri fiyat artışlarıyla öne çıkan alt gruplar olmuştur.

Grafik ve Tablolar

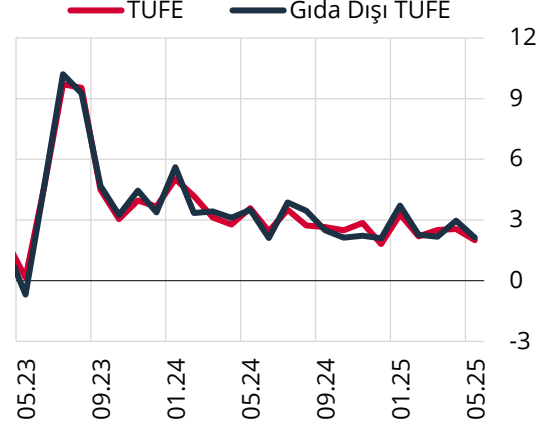
Grafik 1: TÜFE, B ve C

(Yıllık % Değişim)

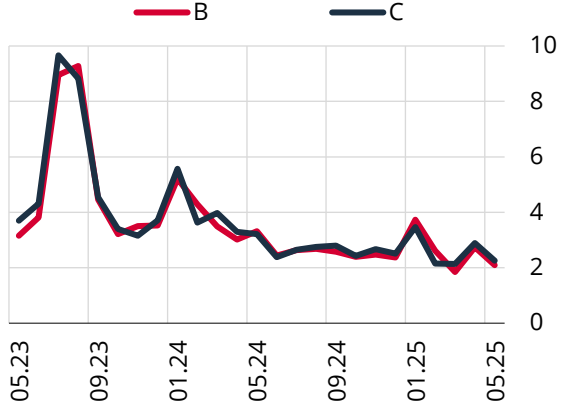
Grafik 2: TÜFE ve Gıda Dışı TÜFE

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

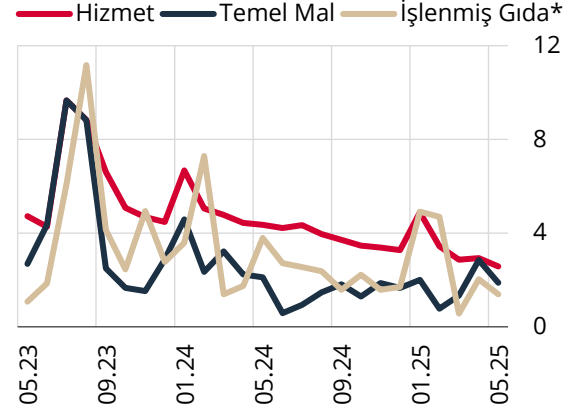
Grafik 3: B ve C Endeksi

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

Grafik 4: B Endeksinin Ana Bileşenleri

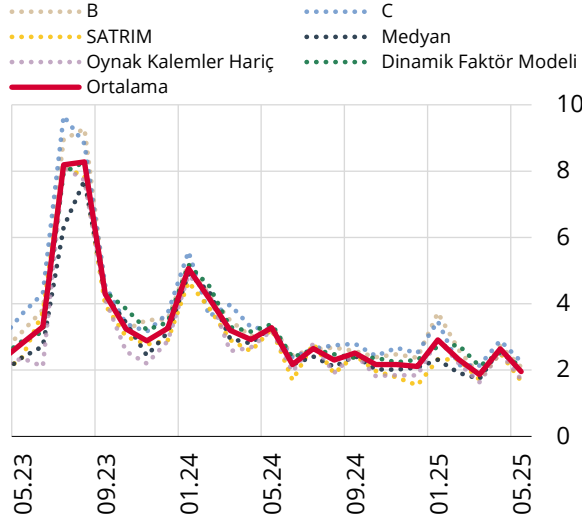
(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

* İşlenmiş gıda grubunda istatistiksel olarak anlamlı bir mevsimsel etki bulunamadığı için, ilgili veri grafikte mevsimsel etkilerden arındırılmadan sunulmuştur.

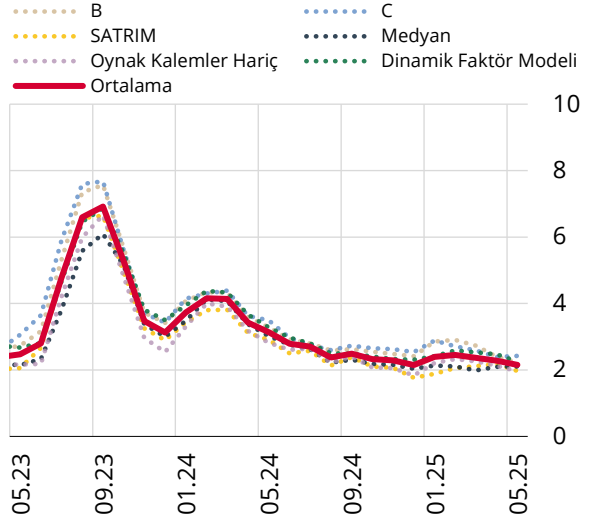
Grafik 5: Ana Eğilim Göstergeleri

(Mev. Ar., Aylık % Değişim)

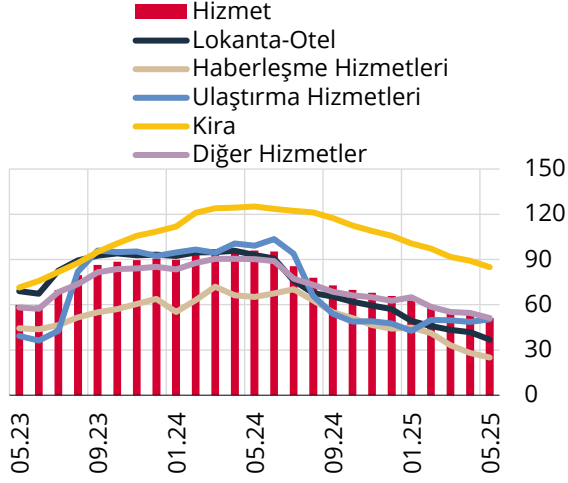
Grafik 6: Ana Eğilim Göstergeleri

(Mev. Ar., Aylık % Değişim, 3 Aylık Ortalama)

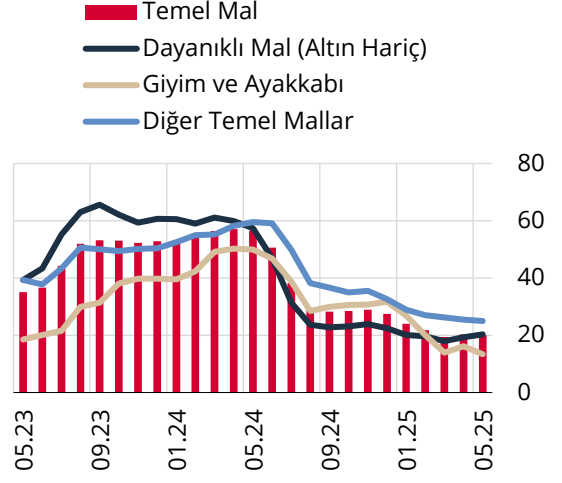

Grafik 7: Hizmetler

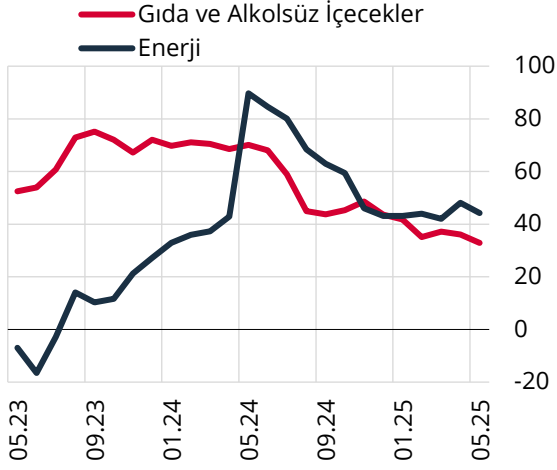
(Yıllık % Değişim)

Grafik 8: Temel Mallar

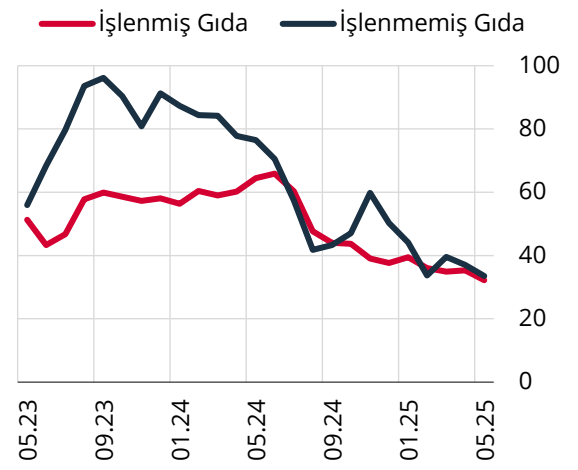
(Yıllık % Değişim)

Grafik 9: Gıda ve Enerji

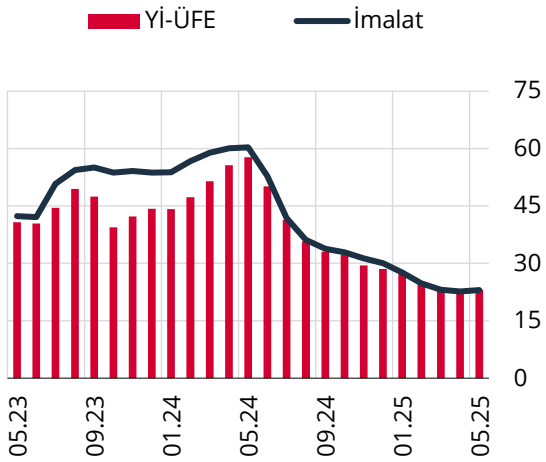
(Yıllık % Değişim)

Grafik 10: İşlenmiş ve İşlenmemiş Gıda

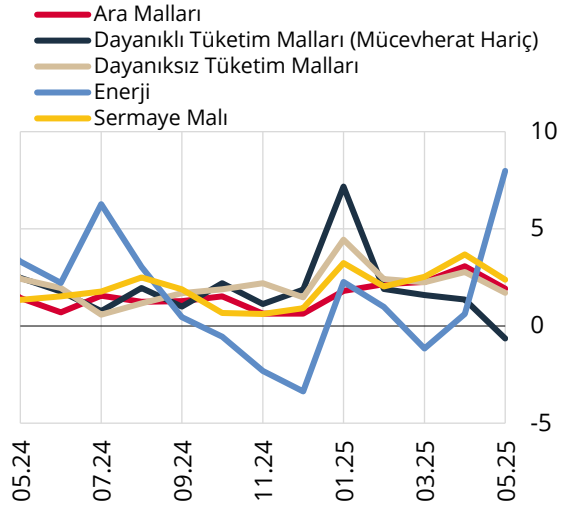
(Yıllık % Değişim)

Grafik 11: Yi-ÜFE ve İmalat

(Yıllık % Değişim)

Grafik 12: Yi-ÜFE Ana Sanayi Grupları

(Aylık % Değişim)

Tablo 1: TÜFE ve Alt Kalemler (% Değişim)

	Aylık		Yıllık	
	May.25	May.24	May.25	May.24
TÜFE	1,53	3,37	35,41	75,45
1. Mallar	1,43	3,08	28,70	67,58
Enerji	2,15	4,91	44,21	89,68
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-0,71	1,69	32,87	70,14
İşlenmemiş Gıda	-3,01	-0,45	33,53	76,53
Taze Meyve-Sebze	-4,67	-3,17	56,53	81,32
Diğer İşlenmemiş	-1,79	1,15	20,51	74,58
İşlenmiş Gıda	1,39	3,80	32,21	64,50
Ekmek ve Tahıllar	1,17	4,06	40,87	65,86
Diğer İşlenmiş	1,51	3,68	28,14	63,84
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	2,90	3,56	21,08	59,72
Temel Mallar	3,26	3,48	20,02	56,51
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	2,73	1,89	20,26	57,43
Giyim ve Ayakkabı (*)	7,09	9,69	13,38	49,90
Diğer Temel Mallar	1,49	1,90	24,99	59,56
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,06	4,74	27,87	86,48
Altın	2,65	-0,95	37,75	69,30
2. Hizmetler	1,74	4,03	51,19	95,93
Kira	3,10	5,46	84,94	125,14
Lokanta ve Oteller	1,83	5,52	36,91	92,94
Ulaştırma Hizmetleri	0,99	-0,11	50,29	99,10
Haberleşme Hizmetleri	-0,14	2,27	25,01	65,17
Diğer Hizmetler	1,39	3,60	51,18	90,28
3. Temel Göstergeler				
B - İşlenmemiş Gıda Ürünleri, Enerji, Alkollü İçkiler ve Tütün ile Altın Hariç TÜFE	2,25	3,77	34,81	72,99
C - Enerji, Gıda ve Alkolsüz İçecekler, Alkollü İçkiler ile Tütün Ürünleri ve Altın Hariç TÜFE	2,43	3,76	35,37	74,98
D - İşlenmemiş Gıda, Alkollü İçecekler ve Tütün Ürünleri Hariç TÜFE	2,24	3,88	35,99	74,89
F - Yönetilen-Yönlendirilen Fiyatlar Hariç TÜFE	1,49	2,89	32,90	74,81

Kaynak: TÜİK.

* Giyim hizmetlerini içermemekte olup, sadece malları kapsamaktadır.

Tablo 2: Yİ-ÜFE ve Alt Kalemler (% Değişim)

	Ağırlık (%)	Mayıs 2025		Mayıs 2024	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yİ-ÜFE	100	2,48	23,13	1,96	57,68
Madencilik	3,43	1,18	28,11	2,34	75,84
İmalat	88,09	1,72	22,99	1,44	60,31
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	85,41	1,77	23,83	1,73	59,29
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	77,29	1,72	25,04	2,08	60,76
Elektrik, Gaz Üretimi ve Dağıtımı	7,80	12,36	19,83	7,32	21,38
Su Temini	0,68	5,86	57,57	6,24	75,86
Ana Sanayi Kollarına Göre Yİ-ÜFE					
Ara Mali		1,92	20,50	1,44	55,48
Dayanıklı Tüketim Malları		0,05	29,22	2,00	64,91
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		-0,64	24,24	2,48	65,40
Dayanıksız Tüketim Malları		1,70	27,48	2,43	66,12
Sermaye Mali		2,38	26,48	1,34	63,51
Enerji		7,98	17,05	3,32	43,74

Kaynak: TÜİK.